

Fagforbundets landsmøte 2022

Dagsordens punkt 8.2 Uttalelser – redaksjonskomiteens innstilling

Velferden må bygges videre ut

Den norske samfunnsmodellen skiller seg fra andre land på viktige områder: Det føres en økonomisk politikk for vekst, sysselsetting og sosial utjevning. Vi har bygd ut offentlige velferdsordninger som alle har tilgang til, og som bidrar til likestilling, utjevning av levekår og bosetting i hele landet. Vi har bygd ut offentlige velferdsordninger som alle har tilgang til, og som bidrar til likestilling og utjevning av levekår. Dessuten er samarbeidet mellom myndighetene, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene et sentralt trekk ved den norske modellen.

Fordi vi har skapt et samfunn med små forskjeller, er Norge bedre i stand til å møte kriser enn land med større ulikhet. Små forskjeller øker oppslutningen om offentlige velferdstjenester. Samtidig er demokratiske land med en stor offentlig sektor mer økonomisk stabile enn andre, noe som bidrar til økonomisk framgang. Sterke offentlige tjenester er også helt sentrale for å redusere forskjellene, øke tilliten i samfunnet og sikre oss gode liv.

Det er utfordringer også i det norske samfunnet. Disse utfordringene løses best i fellesskap. Fagforbundet er bekymret over at den økonomiske ulikheten har økt, ikke minst gjennom en formidabel opphopning av formue hos Norges rikeste. Gjennom åtte år med Høyre-regjering ble skattesystemet mer usolidarisk og urettferdig, noe som økte den sosiale ulikheten og svekket velferdsstaten.

Når høyreregjeringa skulle finansiere sine skattecutt, gikk det alltid ut over de svakeste. Kutt i brillestøtten til barn, fjerning av foreldrefradraget for uføre og økt egenandel for fysioterapi for kronikere, er noen eksempler på smålige kutt. Det er derfor svært gledelig at den rødgrønne regjeringa har rettet opp disse kuttene i løpet av sitt første år i regjering.

Norge står nå i ei økonomisk krise som følge av krigen og energikrisa i Europa. I denne situasjonen er det avgjørende at det føres en ansvarlig og rettferdig økonomisk politikk, for å hindre ytterligere økning i priser og renter. Nå må vi slå ring om de offentlige velferdsordningene, men vi må også legge planer for en styrking av velferdsstaten i årene framover.

Fagforbundet mener det er tid for å øke statens skatteinntekter for å styrke velferdstjenestene og redusere de økonomiske forskjellene i samfunnet. Derfor er vi svært positive til at den rødgrønne regjeringa har lagt fram forslag om en styrking av grunnrentebeskatningen. Det er god fordelingspolitikk å hente inn skatt på overskudd fra bruk av naturressurser, som fiskeoppdrett, vind- og vannkraft. Dessuten vil dette kunne styrke velferdstjenestene i årene framover. Derfor er regjeringas skattegrep godt, rettferdig og framtidsretta.

Den rødgrønne regjeringa har også foreslått økt skatt for de rikeste, redusert skatt for dem med inntekt under 750 000 kroner, lavere barnehagepriser og tiltak for å skjerme de svakeste i samfunnet. Dette viser at vi har ei regjering som står på samme side som Fagforbundet i fordelingspolitikken.

I årene framover bør den norske modellen videreutvikles, og velferden må bygges videre ut. Derfor mener Fagforbundet at regjeringa bør vurdere å øke de samlede skatteinntektene gjennom:

- økning av formuesskatten
- økning av finansskatten
- innføring av merverdiavgift på private helseforsikringer
- økning av inntektsskatten for dem med inntekt over 750.000 kroner
- økning av skatten på sekundær- og fritidsboliger
- økning av grunnrentebeskatningen på profitt fra bruk av naturressurser
- innføring av en ny arveavgift med høyt bunnfradrag

Økte skatteinntekter gjør at vi kan bygge ut velferdsstaten. Dette kan blant annet skje gjennom en tannhelsereform, gratis barnehageplasser, lavere skatt for dem med lav inntekt, en boligpolitisk reform, bedret TT-ordning og styrket kommune- og sykehusøkonomi.

Det er viktig for Fagforbundet at velferdstjenestene ikke blir privatisert, men utføres av offentlig ansatte. Slik sikrer vi at skattepengene går til velferdstjenester, ikke til profitt for private velferdsselskaper. Dessuten fører offentlig drift til bedre styring over tjenestene, i tillegg til bedre lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte.

Fagforbundet vil ta hele landet i bruk. Utviklingen med fraflytting og nedgang i folketall må snus. For å sikre spredt bosetting i hele landet må det legges til rette for å drive næring i distriktene. En styrking av distriktene vil avlaste presset i sentrale områder. Fagforbundet ønsker derfor et mer rettferdig inntektssystemet, som kommer distriktskommunene til gode.

Fagforbundet har store ambisjoner for velferdsstaten, men vi har også respekt for at velferdsordningene må bygges ut gradvis og på en ansvarlig måte. Hele laget må være med på å bygge ut velferdsstaten, og dette arbeidet vil Fagforbundet og våre medlemmer delta aktivt i.